

Overpeinzing 3 : “NIMBY”

In het NRC Handelsblad van donderdag 4 augustus 2011 stond op de voorpagina een artikel met als kop:

Veertien redenen om niet te geven

Zeker veertien redenen zijn er om geen geld te geven voor noodhulp aan de Hoorn van Afrika. En één reden om dat wel te doen. Aan u de keus, schrijft **Dick Wittenberg**.

- 1** De honger in Somalië, Kenia, Ethiopië, Oeganda en Djibouti is niet het gevolg van een natuurramp maar mensenwerk: het resultaat van falend beleid.
- 2** Onvoldoende regen en mislukte oogsten horen bij het leven van boeren en nomadische veehouders in de Hoorn van Afrika. Ook twee slechte oogsten achter elkaar, zoals nu, komt vaker voor. Ethiopië, Kenia en Oeganda hebben te weinig aan landbouwontwikkeling gedaan om de boeren aan voldoende reserves te helpen. Nomadische veehouders hebben ze verwaarloosd. Ze hebben meer geld besteed aan defensie dan aan de armste regio's.
- 3** Voedselhulp verhult de oorzaken van honger, zoals armoede, overbevolking, slecht functionerende markten en desastreuze landbouwpraktijken. Ze stelt regeringen in staat daar niets aan te doen.
- 4** Voedselhulp versterkt en legitimeert falende regimes.
- 5** Ethiopië heeft honderden miljoenen hectare vruchtbare landbouwgrond verkocht of verhuurd aan buitenlandse investeerders.
- 6** Hongersnoden zijn altijd te voorkomen, zegt Amartya Sen, winnaar van de Nobelprijs voor economie. Ze komen alleen maar voor in landen zonder functionerende meerpartijdemocratie.
- 7** Voedselschaarste in Somalië, Ethiopië en Zuid-Soedan wordt mede veroorzaakt door slepende conflicten. Somalië is al twintig jaar een spookstaat zonder functionerende regering. Zuid-Soedan is net onafhankelijk geworden na een halve eeuw burgeroorlog. Ethiopië kampt al dertig jaar met rebellen in de regio Ogaden die grenst aan Somalië.
- 8** Voedselhulp verlengt conflicten en wordt door de partijen vaak als wapen gebruikt, schrijft Alex de Waal in *Famine Crimes*.
- 9** Regeringen, Verenigde Naties en hulporganisaties hebben niet tijdig ingegrepen. Het Famine Early Warning System dat is opgezet na de historische hongersnood in Ethiopië van '84/'85, had de slechte oogst in de Hoorn van Afrika vorig jaar al voorspeld.
- 10** Voedselhulp stimuleert corruptie. Het Wereld Voedsel programma (WFP) van de Verenigde Naties betaalt in Somalië al jaren smeergeld aan krijgsheren en lokale autoriteiten. Dat doen veel hulporganisaties ook. De UN Monitoring Group on Somalia constateerde vorig jaar grootscheepse fraude met voedselhulp in Somalië. Personeel van WFP en de extremistische, islamitische organisatie Al-Shabaab deelden de winst.
- 11** Mensenrechtenorganisatie Human Rights Watch hekelde al twee jaar geleden de opvang van Somalische vluchtelingen in het Keniaanse kamp Daadab door UNHCR, de vluchtelingenorganisatie van de VN. Dat gebeurde in het rapport From Horror to Hopelessness. Het kamp werd opgezet voor 90.000 vluchtelingen maar is inmiddels uitgedijd tot 400.000 mensen.
- 12** Honger in de Hoorn van Afrika is permanent en onvermijdelijk zolang verhoging van de voedselproductie achterblijft bij de bevolkingsgroei. De bevolking in de regio neemt tussen 2006 en 2015 met 40 procent toe tot 224 miljoen mensen.
- 13** Voedselhulp is net zo verslavend als heroïne.
- 14** Honger in de Hoorn van Afrika bedreigt 12 miljoen mensen; kruimelwerk vergeleken bij de overige 913 miljoen mensen over de hele wereld die honger lijden, buiten het zicht van de camera's. Nog afgezien van de bijna twee miljard mensen die een tekort hebben aan vitaminen en mineralen. Alleen tekort aan zink vergt jaarlijks al 800.000 doden. Honger doodt jaarlijks tien

miljoen mensen, 28.000 per dag. Noodsituaties zoals in de Hoorn van Afrika krijgen veel aandacht, maar vormen maar acht procent van het hongerprobleem. Ze leiden af van de honger in de rest van de wereld.

Wel geven

1 In Somalië sterven honderden mensen per dag. Zonder voldoende hulp loopt dat aantal snel op. Tienduizenden kinderen worden door gebrek aan goed en voldoende voedsel in hun psychische en fysieke ontwikkeling geremd. Zij dragen de erfenis van deze hongersnood voor altijd met zich mee. Aan al die goede redenen om niet te geven, kunnen de hongerenden niks doen.

Einde artikel van Dick Wittenberg.

(Opmerkelijk: tot nu toe ben ik nog geen scherpe reacties tegengekomen op dit gedurfde artikel en dat op de voorpagina van het NRC Handelsblad, zeker in de week van inzameling voor de honger in de Hoorn van Afrika)

Bij het lezen van dit artikel dacht ik aan de lezing, die ik afgelopen februari voor het Amsterdamse literarische dispuutgezelschap B. E.E.T.S heb gehouden. De lezing viel niet bepaald in goede aarde, waarschijnlijk vanwege mijn slot- en nawoord dat - evenals bovenstaand artikel - het pijnlijke onderwerp honger aansneet. Hieronder citeer ik het einde van mijn lezing.

Slotwoord

Aanklacht 12 december 1975 (door mij opgeschreven in het Huis van Bewaring Utrecht)

"De aderen stukt mij in de keel bij het horen van alle muziek en gedichten,
die schreeuwen over het leed, het onrecht, het geweld
en tevens - met ontroerende naïviteit - vertellen
en hopen op gerechtigheid, solidariteit, aanspraak te kunnen maken op humaniteit.
Alsof het begrip rücksichtslos geen opgeld doet.
Ik word ziek van de hete hulpeloosheid
De wanhoop en verbijstering op de gezichten
van hongerende volwassen en kinderen

Alle machteloze tranen gehuild om de uitzichtloze ellende veroorzaakt
door ons hooggeprezen en tegelijkertijd
uitzuigend, uitvretend, martelend, moordend,
maar : meerwaarde krejerend ekonomies siesteem
Ik kots van de versluisende ideologie
hier en daar verpakt - met roze lint - als parlementaire democratie
slechts gebaseerd op (technieken van) blinddoekende pasifiserings strategie
- van de geest wel te verstaan (de ontbladering van de geest)
Zum Tode betrübt door het niets ziende geloof, dat vele er aan hechten,
door het oeverloze fatalisme, dat sluipend, onafwijsbaar ontstaat.
En tenslotte gewoon - bestaat onafwendbaar.

Ik word fysiek beroerd van de onverschilligheid, het opportunisme
door rijk en redelijk arm tentoongesteld
terwijl de echte armen (have-nots) geen kracht hebben
van zelfs nog te klagen, laat staan protesteren, laat staan in opstand te komen.
Zij sterven slechts of worden als dingen afgemaakt,

ter meerdere glorie van land, grondstoffen en militair bases bezit
ten bate van een handvol harteloze hebzuchtige volgevreten heren
- lèt op de hart- en vaatziekten
Een voedsel conferentie houden waar niets uitkomt,
behalve het belang , dat zij hechten aan geld
van menselijkheid geen spoor.

Als enig werkelijk geldende bestaansrecht,
wilde ik dat ik macht had dit alles te veranderen
(want anders ben ik ook schuldig en kan dit leven beter overslaan)"

(12-13 november 1975 werd in Rome de 13e FAO voedselconferentie gehouden)
Einde van mijn aanklacht

Nawoord:

Van het internet citeer ik :

"In 2011 nemen ondervoeding en verhogering in veel delen van de wereld niet alleen toe, maar dreigen ze ook het lijden naar nieuwe recordhoogten te brengen. Slechte of mislukte oogsten, stijgende prijzen, onduurzame landbouwpraktijken zijn slechts enkele factoren die collectief kwetsbare mensen levensbedreigend in gevaar brengen. Het is onaanvaardbaar dat, zelfs in een meedogenloze situatie van honger en ondervoeding die bijna 6 miljoen kinderen per jaar doodt, enorme percentages van de beschikbare oogst zijn bestemd als diervoeder"

Dank Voor Uw aandacht